

Oproepen en mededelingen

Plaaig? Hoezo plaaig...

De veldmuizen blijven de gemoederen bezighouden. Waar elke bioloog van de opwinding door het veld stuiter met blosjes op zijn wangen ('dat ik dit nog mag meemaken'), zijn andere krachten druk doende de 'plaaig' vanachter hun deskje in kaart te brengen. Niet met het oogmerk daar prachtig ecologisch onderzoek mee te verrichten, maar om plannen te smeden hoe die dekselse knagers eronder te krijgen. Want schade, nietwaar. En voor het uitkeren van schadegeld moet je natuurlijk wel de precieze omvang weten van de nefaste bezigheden van muizen. Maar het moet gezegd: fraaie beelden van de ontwikkeling van de muizenstand en het effect daarvan op de grasmat (zie website Alterra). Dat zijn beelden waar roofvogelaars niet genoeg van kunnen krijgen. Kunnen we het boerenland niet zodanig inrichten dat zulke plaatjes wat geregelder ons beeldscherm opvrolijken? Goede kans dat andere verdwenen organismen dan vanzelf terugkomen. Misschien wordt het platteland dan weer wat leefbaarder, in ieder geval ook voor andere organismen dan koeien (al staan die tegenwoordig op stal) en raai gras.

Protocol predatiebeheer weidevogels deugt niet

Tegen alle wetenschap in hebben de Friese boeren, zich tevens noemende: weidevogelbeschermers, door permanente druk zowel overheid als natuurclubs zo ver dat het 'probleem' van de afname van weidevogels is teruggebracht tot een behapbaar brokje: predatiebeheer. Lekker makkelijk, want daarmee kun je de bedrijfsvoering laten zoals die is (let wel: de bron van de weidevogelverliezen). Er worden zelfs rapportjes gebakken die ze daarin gelijk lijken te geven. Niet echt natuurlijk, want die rapportjes zijn brandhout, producten die brood op de plank brengen en de opdrachtgevers de woorden in de mond leggen die ze willen horen. (Doe je dat als bureau niet, dan verlies je opdrachten. Bovendien weten opdrachtgevers precies bij welk bureau ze moeten aankloppen om te horen wat ze willen horen. Een perverse wereld, waarin onafhankelijke wetenschap geen rol speelt.) Pro forma wordt er nog iets algemeen gezegd over herstel van het landschap, maar dat is iets waarvan iedereen weet dat het nooit op enige schaal zal gebeuren (want dat gaat ten nadele van de beurs van de boer; zie het recent verschenen Boerenbloed, van Kees Kooman). En dus gevoelig kan worden genegeerd, opdat de aandacht kan worden toegespitst op wat zeker niet zal helpen maar wel goed past in de filosofie van de boer: roei alles uit wat je dwars zit. Het is werkelijk verbazingwekkend te zien hoe makkelijk deze filosofie nu ook binnen allerlei beschermingsclubs gemeengoed is geworden.

Gelukkig zijn er ook nog mensen die door de onzin heen prikken. De onderstaande brief verscheen in de Leeuwarder Courant van 3 februari 2015, van de hand van Maria Quist, jazerker, voormalig spin in het web van de WRN:

"De BFWW, It Fryske Gea, BoerenNatuur, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en de KNJV hebben in opdracht van de Provincie Fryslân een gezamenlijk standpunt bepaald over hoe om te gaan met predatie bij weidevogels. Het is vastgelegd in A&W-

rapport 1584 en als protocol verder uitgewerkt in A&W-rapport 1827. Het gezamenlijke standpunt wordt een mijlpaal genoemd in de Friese samenwerking op het gebied van weidevogelbescherming. In het protocol wordt het geheel aan maatregelen opgesomd dat erop gericht is het effect van predatie op weidevogels te verminderen, zowel direct als indirect, zowel met dodelijke als niet-dodelijke middelen.

Voorgesteld worden o.a. het plaatselijk wegvangen en afschieten van predatoren, met gebruik van alle effectieve middelen zoals vangkooi, lokfluitje, lichtbak en aardhondjes. Het maaien van extra riet om vestiging van bruine kiekendieven te ontmoedigen en het verwijderen van nesten en nestbomen van blauwe reiger, buizerd, havik en ooievaar. Voorts o.a.: verhogen waterpeil, uitrasteren nesten en kuikenland, uitrijden van strotorijke vaste mest en aanleggen van plasdras met laat gemaaid, kruidenrijk grasland er omheen, verwijderen van opgaande landschapselementen (bomen, struiken, bosjes, weg- en erfbeplanting), ruigtes en rommelbulten, dammen over sloten afsluiten (met gaas of elektrisch raster) en nieuwe sloten graven. Dit alles mits de benodigde vergunningen en ontheffingen worden verleend.

Dat is nogal wat. Doet me denken aan het jarenlange geldverslindende project om het korhoen te bewaren voor Salland, dat door het verstoorde leefgebied zo goed als verdwenen is. Tot nu toe vergeefse moeite en weggegooid geld, ondanks het kort houden van predatoren.

Het merkwaardige is dat in bovengenoemd protocol eveneens gesteld wordt dat predatiebeheer pas zin heeft als het broedbiotoop van de weidevogels op orde is. Welnu, dat is het niet, verre van dat. Het oorspronkelijke Nederlandse polderlandschap behoort tot het verleden. De tijd dat de lucht volhing met buitelandse weidevogels en er een overvloed was aan bonte eieren ligt achter ons. De redenen zijn bekend. De verhoogde productiviteit van het boerenland en de daarmee gepaard gaande huidige welvaart bevallen uitstekend en worden in geen geval teruggedraaid, op hier en daar wat zwaar gesubsidieerde en met veel kunst en vliegwerk in stand gehouden terreinen na. En dat weten de samenstellers van het rapport heel goed.

Door op ondeugdelijke gronden op predatie te blijven hameren worden willens en wetens de werkelijke oorzaken van de problemen rondom weidevogels verdoezeld. Het is een schandalige zaak dat natuurbeschermingsorganisaties zich hiermee inlaten en er voor kiezen om dood en verderf te zaaien onder de natuurlijke predatoren, die leven volgens hun aard. Tot slot: een maatregel die ik miste in het rapport en volgens mij zeer voor de hand ligt, is een verbod op het rapen van Kievitseieren door de menselijke predatoren, van wie enige ethisch besef mag worden verwacht.”

(Maria Quist, Dwingeloo)

Broedsucces Bruine Kiekendieven Vlaanderen 2014

Als toevoeging op het Nederlandse jaaroverzicht stuurde Anny Anselin de broedresultaten van Vlaamse Bruine Kiekendieven (zie verder in het literatuuroverzicht onder Anselin, voor een korte bespreking van het Vlaams-Zeeuwse onderzoek naar deze soort). De 43 succesvolle paren brachten in 2014 5x 1, 14x 2, 10x 3, 13x 4 en 1x 5 jongen groot (gemiddeld 2.79, sd=1.08). Dat is wat minder dan de gemiddeld 3.31 jongen/paar die in Nederland werd gevonden (zie De Takkeling 23: 13-16, 2015).

De Takkeling digitaal

Het natuurrepository van Naturalis heeft vorm gekregen. Allerlei obscure en minder obscure bladen van Nederlandse origine zijn ingescand en nu digitaal doorzoekbaar. Een schatkist van jewelste. Alle artikelen zijn vrij als pdf te downloaden. De Takkeling is daar ook in opgenomen. Neem vooral een kijkje: www.natuurtijdschriften.nl Wie wat wil weten van een bepaalde soort, of een bepaald onderwerp, kan nu grasduinen in duizenden pagina's tekst, soms teruggaand tot eind 19de eeuw (De Levende Natuur, bijvoorbeeld, een schitterend blad waar je het ene na het andere juweeltje in tegenkomt). Maar ook Het Vogeljaar zit erin, het kindje van Jaap Taapken, alweer meer dan 60 jaargangen oud, De Fitis, Drentse Vogels, De Grauwe Gors, Atlantic Seabirds, Sula, Wiek en Sneb (de voorloper van Het Vogeljaar), Twirre (het De Levende Natuur van de 21ste eeuw), Gorteria, Wentia, Op Het Vinkentouw, Vlinders, Zweefvliegennieuwsbrief, allerlei archeologische stuff, botanische en ongewervelde parels. Wat een weelde.

Meldpunt Vervolging Wilde Fauna

Iedereen die gevallen van roofvogelvervolging of andere kwalijke zaken in het veld aantreft, kan dat doorgeven aan: <https://melden.wildlifecrime.nl>

Natuurvernieling

Overall in het land gaat natuur op de schop. Dat is al eeuwen gaande, maar je zou denken dat in een tijd van ongehoorde luxe enige consideratie zou bestaan met andere levende wezens dan wijzelf. In theorie is dat ook zo: er is een massieve regel- en wetgeving die bescherming moet bieden, er zijn clubs die zeggen pal te staan voor bescherming, er lopen tienduizenden vrijwilligers rond die alles in kaart brengen en daarvan kond doen in lokale en regionale tijdschriften en boeken... Goed geregeld dus. Maar tijden veranderen, zo ook de houding van beschermers. Die zijn namelijk begonnen 'hun' gebieden om te vormen naar de modieuze wensen van Grote Denkers en hun zeloten. Deze denkers hebben namelijk bedacht dat er van die natuur niets deugt. En aangezien geld geen rol speelt, en er evenmin gebrek is aan paardenkrachten en 'groene' aannemers, wordt de bestaande natuur in up-tempo omgevormd tot natuur zoals die is bedoeld. Dat gaat gepaard met brute vernielzucht. Omdat kennis ontbreekt (de rapportjes en vierkleurenfolders bevatten geen kennis), hebben deze jongens geen benul van wat ze aanrichten. Dat hoeft ook niet, want alles is geoorloofd om de natuur weer tot paradijs te ruilverkavelen. Veel vrijwilligers laten zich voor dit karretje spannen. Maar er zijn er ook die protesteren en wijzen op wat er allemaal naar de ratsmodee gaat. Wie een tegengeluid wil laten horen, kan terecht op: www.ruimtevoordenaatuur.wordpress.com, een site die door Rob Wiewel is gemaakt om te voorkomen dat de natuurvernieling onbecommentarieerd – en dus kennelijk gesanctioneerd – kan plaatsvinden. Er zijn genoeg mensen die zich opwinden over wat er wordt verwoest. Of kennis hebben die laat zien wat dat zogenaamde natuurherstel betekent voor bestaande natuur. Want hoe je het ook wendt of keert, om iets te 'herstellen' moet er ook vernield worden. De minachting en achteloosheid waarmee bestaande natuur wordt bejegend door de beschermers is werkelijk onthutsend. Laat u horen!

Oproep ervaringen met boswerkzaamheden

De tweede versie van de Gedragscode Bosbeheer (voorheen Gedragscode Zorgvuldig Bosbeheer) heeft zijn looptijd bijna gehad. Dit betekent dat er een evaluatie voor de deur staat van het functioneren van deze gedragscode.

Wij willen weten wat er zoal in het bos is gebeurd en vooral waar het is misgegaan. (Natuurlijk zijn we blij met alles wat goed is gegaan, maar in verband met de evaluatie en de aanpassing van de gedragscode voor de toekomst vooral problemen inleveren.)

Wij kunnen dan opkomen voor de belangen van de in het bos levende roofvogels.

Wat we graag willen weten:

- Is er in jouw bosgebied gekapt in het broedseizoen waarbij nesten verstoord zijn? Is er buiten het broedseizoen gekapt waarbij de nestbomen verloren zijn gegaan of onbeschermd door omringende bomen zijn achtergebleven? Weet je of er goed is geïnventariseerd en een checklijst is gemaakt alvorens er werd geblest of voordat er werd geveld?
- Kun je bij benadering aangeven hoe veel uur je hebt besteed aan het vinden van een nest van bijvoorbeeld een wespendif of boomvalk, maar ook van havik, buizerd of sperwer?

Laat het ons weten: hannekesevink@freeler.nl

Twee zilverbreeuwen knokken om een dode lijster, gevonden op het strand. (Tekening: Lex Vissers, 4 jaar). *Two Herring Gulls fighting over a dead thrush on the beach.*